

Notulen van de Ledenvergadering van Fokgroep Toggenburger die gehouden werd op zaterdag 12 november 2022 in Dorpshuis *Herxer Marke* in Herxen. Inloop vanaf 9.30 uur.

Opening

De voorzitter Doede de Jong opende om 10.05 uur de vergadering en wenste allen een hartelijk welkom. Hij was blij met de grote groep aanwezigen.

Agenda

De agenda kon ongewijzigd behandeld worden.

Mededelingen en ingekomen stukken.

Er waren 33 personen aanwezig.

Bericht van verhindering was ontvangen van: Renske Ponne, Rieta Sterk, Simon van der Paauw, Erik Roelofsen, Wim Voskamp, Jan de Vries, Jan-Hendrik Speelman, Ruud Bakker en Henk Bierhof

Bij de mededelingen gaf bestuurslid Piet Greeve aan dat er onlangs een overleg heeft plaats gevonden met de afgevaardigden van de Fokcommissies en het bestuur van de NOG. Drie afgevaardigden van de Fokgroep hebben aan dit overleg deelgenomen. In het kort gaf Piet de punten aan die zijn besproken. Tijdens dit overleg werd er oa. gesproken over het aanpassen van het keurrapport. Er werd gevraagd om het kritisch te beoordelen en kleine wijzigingen door te geven. Het keurrapport blijft in stand, maar waar bij onderdelen op de onderbalk niet goed de puntenscore kan worden weergegeven zou dit aangepast of uitgebreid kunnen worden. Dit zal met de inspecteurs worden besproken.

Notulen van de studiedag/ledenvergadering.

De notulen werden ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van: Keurmeesters keuren en inspecteurs niet.

Dit heeft afgelopen jaar een aantal keren tot problemen geleid dat dieren op een keuring niet opgenomen zijn.

Engel Kupers, bestuurslid Fokkerijzaken van de NOG, was ook aanwezig en gaf aan dat dit een **advies** was van de NOG.

De regels rond stamboekopname blijven ook komend jaar van kracht.

Ook het advies/regel om pas na de Landelijke CW-geitenkeuring te beginnen met huisopname geeft problemen bij fokkers. Dieren die in januari hebben gelamd of bokken die al volop dekken tonen zich in oktober niet meer op hun best. Fokgroep Toggenburger wil hier volgend jaar graag een andere invulling aan geven. Huiskeuringen waren de afgelopen twee jaar en zijn ook het volgend jaar een verantwoordelijkheid van de Fokgroepen om het te organiseren voor zover het niet om bedrijven gaat. Laat de fokgroepen dit dan ook invullen naar de wensen van de fokkers.

Samenstelling van het bestuur en bestuursverkiezing.

*John Hazendonk was aftredend en herkiesbaar.

Er hadden zich geen tegenkandidaten gemeld. John werd per acclamatie herkozen.

*Doede de Jong was aftredend en niet herkiesbaar. Het bestuur gaat weer zoals voorgesteld met vier bestuursleden en aangevuld met de webmaster verder.

Doede gaf een presentatie en blikte terug op de activiteiten van de fokgroep tijdens zijn voorzitterschap.

Doede was vanaf het begin voorzitter dus zijn presentatie ging hiermee terug tot het opstarten van de Fokgroepen in 1989 tot en met vandaag.

*Piet Greeve werd tijdens de vergadering benoemd tot voorzitter.

Vanaf dit moment werd de vergadering geleid door de nieuw benoemde voorzitter.

Het bestuur van de Fokgroep heeft gemeend Doede te benoemen tot **erevoorzitter**.

Hierover was hij heel blij verrast.

Aan hem werd een oorkonde uitgereikt met een fotorand in de vorm van de door Doede gefokte Modeldieren. Voorts werd hem een prachtige mand met lekkernijen aangeboden met oa. een serveer/snijplank met de true-types.

Bestuursvoorstellen: Visie op het veiligstellen van een gezonde toekomst voor het ras Nederlandse Toggenburger.

Theo van der Meer heeft een duidelijke presentatie gegeven waarin heel duidelijk de noodzaak om de inteelt te verminderen werd weergegeven. Vanuit de vergadering werden er eerder vragen gesteld waarom deze voorstellen nodig zijn. Waarna er een discussie volgde. De vraag werd gesteld wie er mogen stemmen. Enkele aanwezigen werden begrijpelijker wijze uitgesloten van stemming. Het bestuursvoorstel werd in stemming gebracht.

Aanwezigen **met** Toggenburger dieren op de stallijst werden in de gelegenheid gesteld om te stemmen middels handopsteken en de voorstellen werden met meerderheid van stemmen aangenomen.

Er waren 21 leden **vóór** het voorstel. Doordat er 33 personen aanwezig waren was het bij de eerste stemming al duidelijk dat het pakket voorstellen aangenomen werd. Het bestuur kan nu aan de slag om de voorstellen verder uit te werken zodat het in de praktijk toegepast kan worden. Het fokreglement zal aangepast worden.

Eén van de voorstellen was om de kleine commerciële bedrijven te benaderen en te proberen dat ze lid van de NOG worden, hun dieren laten opnemen in het hulpstamboek. Er werd voorgesteld om de volgende studiedag op zo'n bedrijf te houden om te kunnen beoordelen welke dieren zo'n bedrijf op stal heeft en welke dieren we binnen halen om op deze manier het aantal Toggenburger dieren te vergroten. Door de toename met deze dieren zal het inteeltcoëfficiënt verminderen.

Lunch

In de naastgelegen zaal was een buffet opgesteld met heerlijke soep en smakelijke belegde broodjes. Ook was er gelegenheid om met elkaar bij te praten.

Predicaten Bokmoeder B en certificaten modelgeiten en modelbokken 2022.

De volledige lijst is op de website en onderaan dit document geplaatst.

De certificaten voor de Modeldieren werden door Doede de Jong aan de betreffende eigenaren uitgereikt.

Presentatie stal de Enkhoeve: Fokkerij van deze stal van beginjaren tot nationaal kampioen CW 2022.

Niels en Andre Koekkoek gaven een presentatie over hun fokkerij aangevuld met foto's over een tijdsperiode van 30 jaar.

Toggenburger inspecteurs aan het woord over seizoen 2022.

De aanwezige inspecteurs Doede de Jong, Theo van Herwerden en Theo van der Meer vertelden wat hun is opgevallen tijdens inspecties in 2022. In de breedte valt de goede kwaliteit op, dit blijkt ook op keuringen waar de Toggenburger dieren vaak op kop staan.

Aandachtspunten zijn: De soms te steile stand van de achterbenen en het uierformaat is vaak te krap, ook de achteruierhoogte verdient aandacht. Nu de focus te veel op het type ligt gaat het ten koste van de melkopdruk.

Vorig jaar zijn er huiskeuringen gehouden, het was leuk om bij de fokkers thuis te zijn en er bleek veel enthousiasme te bemerken.

Ondanks JVR x JVR = JVR willen de Toggenburger fokkers toch graag hun dieren in het stamboek laten opnemen.

Activiteiten 2023.

Voorjaarsbijeenkomst op zaterdag 27 mei 2023

Farm- en Countryfair in Aalten wordt 23, 24 en 25 juni 2023 gehouden.

Hulp om tijdens één van deze dagen in Aalten aanwezig te zijn zijn welkom.

Voorkeur bepalen vergaderlocatie 2023

Hoe zijn onze ervaringen bij deze locatie in Herxen? Tevreden.

Uit de vergadering komt geen duidelijke voorkeur. Keuze wordt aan het bestuur overgelaten.

Rondvraag.

*Certificaten worden uitgedeeld aan de **eigenaar** van de geit of bok die het certificaat aangevraagd heeft.

Zou er ook geen certificaat moeten zijn voor de **fokker** van de geit of bok?

Er is gekozen om dit voor de eigenaar van de geit of bok te doen. De fokker staat wel vermeld op het certificaat en bij de gegevens van de bok in het stamboek programma ZooEasy, hiermee wordt de fokker van de bok niet vergeten.

Het blijft zo dat we alleen certificaten aan de eigenaar uitreiken.

*Moeten de gegevens van Modelbokken en -geiten niet aangepast worden naar de laatste opname van een dier?

Titel Modeldier is voor het leven en wordt op een bepaald moment gegeven. Dit blijft zo.

Bij een betere opname wordt dit nu niet aangepast, maar ook niet als een latere opname wat minder uitpakt.

*Er lag een stapeltje kleuren folders van de Fokgroep uit eerdere tijden.

Opgemerkt wordt dat het foldermateriaal van de Fokgroep op zijn zachts gezegd gedateerd is.

Is het niet beter om iets nieuws te maken om aan mensen mee te kunnen geven aan bijvoorbeeld bezoekers van de Farm- en Countryfair of aan geïnteresseerden in het ras.

Er is enige tijd geleden een folder gemaakt en die wordt aan de geïnteresseerden verstrekt. Zie onderaan dit document

Voor hun inzet worden Theo van der Meer, Doede de Jong en Corrie Hoorweg hartelijk bedankt en zij krijgen een prachtig boeket bloemen.

Nadat de vergadering rond 15.00 uur werd gesloten en allen bedankt werden voor hun aanwezigheid, hun inbreng en een goede thuisreis werd gewenst was er nog gelegenheid voor een drankje en een praatje.

Oktober 2022

Aanvragen voor en toegekend het predicaat Bokmoeder B

Bella's Davina	88 88 88 88 87	Krh. 72 cm	Ignis Bambino	Bella's Camilla	F. E.	R. Geerling J. Sieroversche	Sint Anthonis Veessen
Evi van 't Haagje	88 90 89 88 86	Krh. 71 cm	Sweelhoeve Nectis	Caatje van 't Haagje	F/E	A. van Zutphen-Goes	Tull en 't Waal
Sarie 237	87 88 86 86 87	Krh. 69 cm	Ignis Braserio	Sarie 182	F. E.	D. de Jong J. Sieroversche	Spannum Veessen
Sjoukje 14	88 88 88 88 88	Krh. 72 cm	Ignis Bambino	Sjoukje 5	F/E	H. Tuitert	Holten
Suzanne 97	90 90 91 90 89	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C Vonk	Meerkerk
Suzanne 122	88 89 89 87 88	Krh. 70 cm	Ignis Dex	Suzanne 99	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk

Aanvragen voor en toegekend het certificaat Modeldieren

Sarie's Kobus JH	90 92 87 88	Krh. 78 cm	Øve van de Nieuwe Eisch	Sarie's Hinke JH	F. E.	Fam. Hazendonk J. Dijkgraaf	Hagestein Epe
Sweelhoeve Mirquez	90 92 90 88	Krh. 77 cm	Kardolan	Sweelhoeve Grietje 48	F/E	Gebr. Popken	Zweeloo
Bregje 25 van de Enkhoeve	90 92 91 88 89	Krh. 72 cm	Sarie's Hindrik JH	Bregje 10 van de Enkhoeve	F/E	A. Koekkoek	Wijhe
Bregje 31 van de Enkhoeve	90 90 90 88 89	Krh. 71 cm	Kina's Koendert JH	Bregje 13 van de Enkhoeve	F/E	A. Koekkoek	Wijhe
Thirza	91 92 92 90 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Jardin	Asta	F/E	P. Greeve	Veeningen
Sweelhoeve Eline 22	90 92 93 87 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Marquez	Sweelhoeve Eline 16	F/E	Gebr. Popken	Zweeloo
Suzanne 97	90 90 91 90 89	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk
Suzanne 98	90 91 91 90 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk
Suzanne 99	92 94 92 91 89	Krh. 73 cm	Sweelhoeve Nadal	Suzanne 65	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk

Huidige folder

Pagina's 1 en 4.

STICHTING ZELDZAME HUISDIERRASSEN

Sinds 2011 is de Nederlandse Toggenburger geit officieel door de Stichting Zeldzame Huisdierrassen erkend als zeldzaam huisdierras.

Voor het behoud van het ras is het van belang dat de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van de genenbank die wordt bijgehouden door het Centrum voor Genetische Bronnen.

SZH zet zich in voor het behoud van ons levend erfgoed en voor de genetische diversiteit onder landbouwhuisdieren in Nederland. Dit doen ze door nieuwe functies voor authentieke rassen te promoten zodat deze dieren weer een wezenlijk onderdeel van onze samenleving worden. Zo kunnen ze ingezet worden bij duurzame landbouw, natuurbeheer, sport en recreatie en als hobbydier. Op kinderboerderijen en in openlucht musea zijn ze levende voorbeelden van onze cultuur.

GEBRUIK

De Nederlandse Toggenburger geit heeft een rustig en vriendelijk karakter en wordt vooral als hobbydier gehouden. De gebruikswaarde 'melkgeit' is een raskenmerk. Het is een sober dier dat niet zulke hoge eisen stelt aan de omgeving. De geiten worden vaak nog gehouden voor de melk, al komt het steeds meer voor dat ze worden gehouden als gezelschapsdier of op kinderboerderijen naast andere landbouwhuisdieren. Tijdens de verenigings-, regionale- en landelijke keuringen presteren de Toggenburger geiten en bokken over het algemeen uitstekend. Tijdens keuringen wordt menigmaal een Toggenburger tot kampioen uitgeroepen.

ACTIVITEITEN FOKGROEP

Jaarlijks organiseert het bestuur van de Fokgroep Toggenburger geiten

- een studiedag op de laatste zaterdag van mei op een locatie in het land en
- de algemene ledenvergadering op de tweede zaterdag van november in Oene.

Voor meer informatie over dit prachtige geitenras kijkt u op:
WWW.TOGGENBURGER.NL

Fotomateriaal: PR Fokgroep Toggenburger.

LANDELIJKE FOKGROEP TOGGENBURGER

WWW.TOGGENBURGER.NL

HET RAS

De Toggenburgergeit is een rustige, vriendelijke, stevige en compacte gebouwde geit die prima als melkgeit of als zogende geit gehouden kan worden. Daarnaast staat het ras bekend om haar dubbeldoel kwaliteiten voor melk en vlees.

De Nederlandse Toggenburger geit is een compacte, enigszins grofgebouwde geit. Kruishoogte en romplengte moeten als het ware een vierkant blok vormen. Wisselend komen in het ras gehoorde en ongehoorde dieren voor. In combinatie met de witte aftekening is de meest ideale kleur melkchocoladebruin of lakzwart. De kleur kan variëren van zwart, donkerbruin tot zeer lichtbruin met een witte aftekening (het zogenaamde masker) op de kop. De beharing van geiten is kort en glad met vaak wat langere haren op de rug en aan de dijen, ook wel kam en broek genaamd. De kop is vrij kort en breed, met brede kaken. Het neusbeen is recht, maar kent wel een duidelijke insnijding onder de ogen. De voorhand is breed en diep. De middenhand is ruim en diep. Bokken hebben een zwaardere brede voorhand en smallere achterhand. In combinatie met de langere haren aan de voorhand, en een lange baard maakt een bok in lichaamsbouw een robuustere indruk dan de geit.

FOKKEN

Fokken is het doelgericht samenbrengen van die genetische eigenschappen welke samen het ideaalbeeld vormen, van het door de fokker voor ogen gestelde eindresultaat.

Pagina's 2 en 3.

TOGGENBURGER FOKGROEP

De bewaking, instandhouding en het eventuele verbeteren van het ras is in overleg met alle Toggenburgerhouders binnen de NOG in handen van de Toggenburger fokcommissie welke samengesteld is uit de leden. Deze hebben tot taak de bewaking van het Toggenburgerras zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De bestaande regels en afspraken worden periodiek op hun verdiensten beoordeeld en indien nodig aangepast. Na gebleken geschiktheid worden deze regels en afspraken aan het fokreglement (na goedkeuring van de vergadering) toegevoegd en/of gewijzigd.

DE FOKGROEP

De Landelijke Fokgroep Toggenburger is onderdeel van de **Nederlandse Organisatie voor Geitenfokkerij (NOG)**. Iedere Toggenburger geitenhouder welke lid is bij een aangesloten vereniging binnen de NOG is automatisch lid van de fokgroep en heeft inspraak.

NOG

www.geiten.org

Deze organisatie houdt de stamboekregistratie bij van vijf Nederlandse geitenrassen, te weten:

- Nederlandse Witte geit
- **Nederlandse Toggenburgergeit**
- Nederlandse Bonte geit
- Nederlandse Nubische geit
- Nederlandse Boergoed

Ook van overige geitenrassen wordt de registratie verzorgd.

Uitgebreide informatie over de verschillende rassen treft op de website van de fokcommissies. De leden zijn de Plaatselijke Verenigingen.

De individuele fokkers kunnen lid worden van een plaatselijke vereniging en zijn dan verbonden met de NOG. Alle leden van een plaatselijke of regionale geitenfokvereniging kunnen gebruik maken van de diensten van de NOG. Zo worden hun lammeren in het jongveeregister geregistreerd en kunnen hun geiten en bokken worden geïnspecteerd door de NOG-stamboekinspecteurs en worden opgenomen in het stamboek. Verder kan iedere fokker proberen predicaaten voor zijn fokdieren te verwerven.

GESCHIEDENIS

De Nederlandse Toggenburger geit is ontstaan uit kruisingen tussen de toenmalige Drentse landgeit en de Zwitserse Toggenburger geit. De eerste paringen hebben plaatsgevonden eind 19e eeuw, toen Groningse boeren na een reisje naar Zwitserland Toggenburger geiten hadden meegenomen. Doel van deze paringen was om de kwaliteit van de melkgift van de eigen geitenstapel te verbeteren.

In de arme Drentse gemeenschappen op de al even arme zand- en veengronden was de geit een belangrijk bezit. Verbetering van de geitenstapel was dan ook van groot belang, aangezien melkgift en het vlees van de geiten en bokken een belangrijke bron van eiwitrijk voedsel vormden voor de eigenaren.

De Nederlandse Toggenburger geit is daarmee ook een 'dubbeldoel' geit, die haar ontstaansgeschiedenis kent in Drenthe.

In de overige provincies werden vooral witte geiten gehouden. Het heeft tot de jaren 60 van de vorige eeuw geduurd, voordat de Nederlandse Toggenburger geit zich verder over het land verspreidde.

Inmiddels is de Nederlandse Toggenburger geit in iedere provincie in Nederland terug te vinden. Daar waar in de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw het ras kon rekenen op veel enthousiaste fokkers, is met name sinds de jaren 90 sprake van een sterke afname van het aantal dieren, zodanig dat er sprake is van een kwetsbaar ras.

November 2022.

Secretaris Fokcommissie Toggenburger, Andre Koekoek